Maastricht in Beeld

5.1

De Waalse kerk

juli
2021

De Waalse kerk

De Waalse kerk, ook wel Franse kerk, staat in de Pieterstraat, we zien daar een ferme vierkante toren. Daarachter ligt een rechthoekig schip met links en rechts een vijfzijdige uitbouw. Daardoor is de kerk een ovaal.

Vanaf 1632 werd de Sint-Hilariuskapel die hier lag gebruikt voor protestantse diensten. En vanaf toen dankte de kerk haar naam aan de Walen die hier vanuit het katholieke prinsbisdom Luik naar toekwamen. Later die eeuw kwamen daar de gevluchte Hugenoten uit Frankrijk bij. De kapel werd te klein en het gebouw was in slechte staat. In 1732 werd op deze plaats de huidige kerk gebouwd als eerste echte eigen protestantse kerk. De vijftiende eeuwse houten herenbanken zijn nog uit de Sint-Hilariuskapel. In 1908 werd het gebouw gerestaureerd. De binnenkant is goeddeels in de oorspronkelijke staat van sobere barok.

In dit magazine laat ik eerst de situatie zien van juli 2021 en in deel 5.2 die van februari 2025. Want toen werd de kerk opnieuw gerestaureerd.

Adres: Sint-Pieterstraat 6
Wikipedia: wikipedia.org/wiki/Waalse_kerk_(Maastricht)

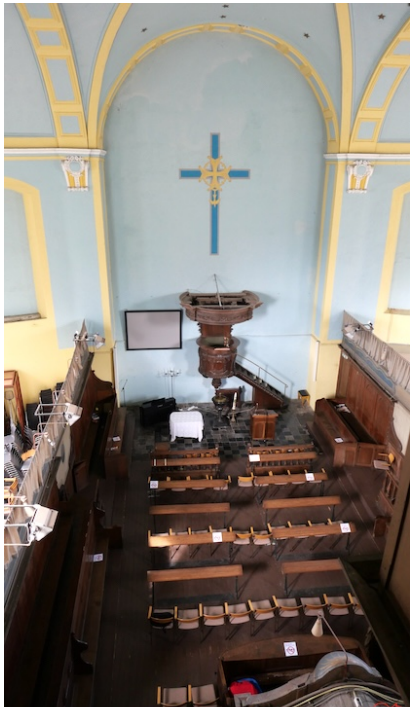

En een foto van een deel van het plafond.

De ovale vorm van de kerk wordt binnen twee keer doorsneden door houten wanden. Daardoor ontstaan er een rechthoek in het midden en twee halve cirkels aan de zijkanten. De wanden zijn bekroond met gordijnen. En de zijruimtes worden als ontmoetingsruimte en opslag gebruikt. Tegen de wanden staan de herenbanken. Aan de ene wand met in het medaillon het jaartal van oprichting, aan de andere wand met het jaartal van restauratie. Bovenlangs staan bijbelteksten geschreven in het Frans van toen.

ES VILLES DE NOTRE DIEU. II. SAM X. 12.
RENDEZ VOUS SUJETS A TOUT ORDRE HUM
TEMPLE
RESTAURÉ
1908

Er was een orgel uit 1664, maar dat was in zeer slechte staat. In de orgelkas werd in 1743 een nieuw orgel geplaatst dat bekend staat om de geweldig mooie klank. Het is in 1964 gerestaureerd. We zien hier ook de balg, de luchtpomp waarmee de luchtzak gevuld wordt. Er zijn links twee trappers die beurtelings naar beneden gedrukt moeten worden. Voeten op de planken en dan afwisselend het lichaamsgewicht naar links en rechts. De stenen bovenop zorgen dat de lucht uit de zak, het magazijn, gedrukt wordt en naar de pijpen van het orgel stroomt. Tegenwoordig gaat het elektrisch.

En natuurlijk de plaats voor de organist. Een bankje, een klavier en de knoppen van het register.

De preekstoel is in Lodewijk XIV-stijl met schitterend houtsnijwerk. Het kruis erboven is het Hugenotenkruis. Het is duidelijk anders dan de katholieke versie.

De bouwstijl barok kent een overdaad aan vorm, hol en bol, ranken en kronkels, ingewikkelde patronen, symmetrisch. Rococo is de opvolger van barok en is nog weelderiger, zwieriger, eleganter en vaak niet symmetrisch. Kijk eens naar deze vloeiende lijnen. En naar de vergrijsde tinten van het schilderwerk. Is het niet prachtig? 17de en 18de eeuws. Het zijn de herenbanken, de zitplaatsen voor hooggeplaatsten en welgestelden.

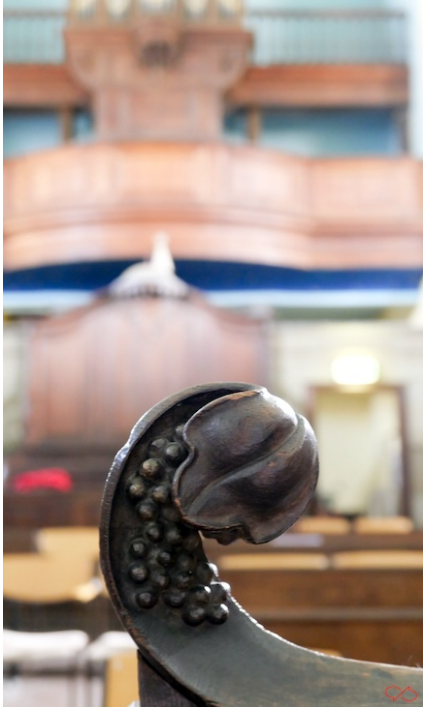

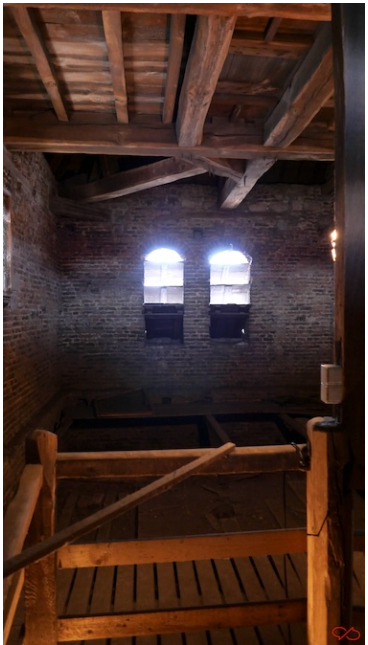

Tussen het plafond en het dak vinden we de kapconstructie. Een schitterend stelsel van houten balken. Die vormen met hun overspanning en ^-vorm de dakconstructie. En aan de overspanning hangt het plafond, we zien de wat bolle constructie. Planken die aan de onderzijde gestuct en geschilderd zijn in de kleuren lichtblauw en geel.

En een blik in de toren, we zien de galmgaten. De toren heeft geen klok meer, die is in de oorlog geroofd. De bezetter had het brons nodig.

Er zijn in het dak zes kleine dakkapellen, koekoeken, waardoor we prachtige uitzichten hebben: De OLV-kerk, de Sint-Jan en Sint-Servaas en we zien de luchtbogen van de voormalige Oude Minderbroederskerk met rechts daarnaast de torens van de Helpoort.

Het gebouw van de Waalse kerk valt onder de stichting Stichting Waalse Kerk Maastricht.

Momenteel heeft de kerk drie functies. De religieuze op zondag en hoogtijdagen, dan wordt de kerk gebruikt door de Zuiderkruiskerk. Dan is er de maatschappelijke functie.

Daarin is aandacht voor eenzaamheid en zielsarmoede. En de culturele functies met optredens.

Maastricht in Beeld
kortweg MiB

MiB is een fotomagazine voor liefhebbers van de stad Maastricht.
De opzet is simpel: interessante onderwerpen, behoorlijke foto's, korte stukken tekst met wat uitleg en achtergronden en een nette layout.

Dit magazine is gratis en komt uit de Boekenkast van Peter Scheele:
https://pjscheele.nl

Ik wens u veel kijk- en leesplezier.

Peter Scheele

Colofon
Camera: Panasonic Lumix LX100, Make II
Bewerking: Adobe Lightroom 6.14
Opmaak: Apple Pages 11.1
Foto's, tekst en opmaak: Peter Scheele